

[Ministeren for Grønland.]

tingsvalg. Det vil derfor være sandsynligt, at landshøvdingen bliver nødt til at fastsætte en valgdag, som ligger senere end valgdagen hernede. Hvis valgdagen hernede ligger på et for Grønland uheldigt tidspunkt, f. eks. sent på efteråret, vil det eventuelt kunne medføre, at valg i Grønland først kan afholdes hen på foråret. Grønland vil da være urepræsenteret i folketinget i den periode, idet de grønlandske folketingsmandater ved opløsningen af folketinget bortfalder sammen med de øvrige mandater.

Forud for vedtagelsen i 1953 af loven om folketingsvalg i Grønland havde det grønlandske landsråd foreslået, at de grønlandske rigsdagsmedlemmer skulle vælges for en 4-årig periode uafhængigt af rigsdagens valgperiode. Under behandlingen i rigsdagen ville man gerne følge landsrådet, så vidt det var muligt, men man mente dengang, at det kunne være uheldigt at bevare de grønlandske mandater, efter at alle andre mandater var ophørt. Derfor mente man i 1953 ikke at kunne gå ind for den af landsrådet foreslåede ordning. Det fremgik i øvrigt af landsrådsvedtagelsen, at landsrådet kun betragtede den som vejledende.

Jeg vil gerne understrege, at det ikke, som af det ærede medlem anført, specielt var ministeriet, der gik ind for den regel, som findes i loven. Det var rigsdagens udtrykkelige ønske, at den skulle udformes således, som den blev.

Under behandlingen i rigsdagen i 1953 blev der både fra landstingsudvalgets side og af nogle af medlemmerne givet udtryk for, at man fandt, det ville afhjælpe vanskelighederne noget, hvis de to grønlandske folketingsmænd, hvis mandater var bortfaldet, kunne sidde i folketingets Grønlandsudvalg og derigennem få lejlighed til at følge med i arbejdet og gøre deres indflydelse gældende.

I lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v. af 27. maj 1950 er der ved lov nr. 281 af 24. oktober 1953 siden indført den regel, at de to grønlandske folketingsmedlemmer automatisk er medlemmer af folketingets Grønlandsudvalg. Loven bestemmer yderligere, at såfremt folketingsvalg i Grønland først kan finde

sted, efter at der har været afholdt valg i den øvrige del af riget, bevarer de i Grønland valgte medlemmer deres sæde i udvalget, indtil folketingsvalg har fundet sted i Grønland.

Regeringen er naturligvis ligesom i 1953 indstillet på at følge de grønlandske ønsker længst muligt. Jeg mener imidlertid ikke, at situationen på dette område har ændret sig væsentligt, siden vi behandlede loven om folketingsvalg i Grønland i 1953, og kan derfor ikke give noget tilsagn om at medvirke til en ændring i dette forhold.

Efterhånden som samfærdselsmidlerne i Grønland forbedres med bedre teletjeneste og måske en forholdsvis veludbygget intern flyvetjeneste, vil problemet vel også blive mindre, og jeg tror, det er vigtigt, at vi sætter ind på at få de grønlandske valg afholdt så hurtigt som overhovedet muligt efter valgdagen hernede. Derved bliver problemet mindre.

Jeg kan tilsige det ærede medlem hr. Rosing, at vi fra ministeriet for Grønlands side skal gøre, hvad vi kan for at fremskynde valget, og vi skal undersøge, om der med henblik på et kommende folketingsvalg er særlige foranstaltninger, som vi kan iværksætte.

Rosing: Jeg skal takke den højtærede minister for hans besvarelse af mit spørgsmål, som jeg imidlertid ikke kan udtrykke nogen tilfredshed med, og jeg tror også, at skuffelsen over denne afvisende holdning vil være stor i Grønland.

Jeg skal i øvrigt nærmere bemærke følgende. Den højtærede minister anførte som en mildnelse af det uheldige i ordningen, at vi forbliver medlemmer af Grønlandsudvalget. Det kan jo være meget godt, men de praktiske muligheder for at udøve dette medlemskab bliver jo små, hvis økonomiske forhold efter folketingsmandatets ophør ikke muliggør, at man opholder sig i København.

Jeg havde ikke tænkt mig, at man skulle gå så vidt, at man helt løsgjorde den grønlandske valgperiode fra den i den øvrige del af riget gældende. Men kunne man ikke skabe en ordning, så de grønlandske mandaters periode stadig løb fra den almindelige valgdag, men således at de ved udskrivning af valg kunne forlænges indtil valgets